

A jegyzőket érintő problémák:

- **Jegyző, polgármester, képviselő-testület között együttműködési kötelezettség, DE:**
 - Törvényességi feladat ellátását a képviselők nem értékelik
 - Jegyzők függése
 - Jegyző jelzési kötelezettsége
- **Politika és szakigazgatás keveredése**
- **Közel 2500 államigazgatási feladat- és hatáskör címzettjei**
 - Pl: gyámhivatal, okmányiroda, kiemelt építésügyi hatóság...
 - Fedezetet nem biztosítanak
- **Önkormányzatok között differenciáltsága**
- **Elkerülhetetlen a változtatás**

A jövő: lehetséges megoldások

- **Szélsőséges javaslat**
 - 2010-től 200 önkormányzat kellene
 - Kistérség + Budapest + megyei jogú város
 - Jegyzők szakterületeket irányítanának
- **Jegyzői hivatal felállítása**
 - Egy településen két különböző szervezeti egység
 - Dupla apparátus, dupla költség
- **Gyenesi István terve**
 - Hivatalok csökkentése kell
 - Limit 1500 fő
 - Képviselők csökkentése
- **Saját jövőkép: Új önkormányzati modell**
 - Kistérség + régió
 - Régiók: megyei hivatalok feladat- és hatáskörei
 - Megyei hivatalok: apparátus csökkentés, ügyfélfogadó központok, név eltörlése
 - Kistérség: települési önkormányzatok csökkentése, feladat átvétel
 - Minőség, színvonal egy szintre hozása
 - Jegyző feladatai egy részét szakhatóságok kapnák

„Aki nem érez magában ösztönt arra,
hogy a jegyzői hivatalnak szentelve magát,
teljes erővel, kedvtelt kitartással
és önfeláldozással működjék a község javára,
az ne válassza hivatásul a jegyzői pályát,
mert az olyan lágymeleg jegyző,
aki napszámos munkának tekinti hivatalos teendőit,
amelyek a hivatalos órával kezdődnek és végződnek,
aki mielőtt belekapna valamely hivatalos cselekvénybe,
mindig felszólításra vár, minden erély nélkül
halad a szokott kerékvágásban, az olyan jegyző,
mint jegyző kétszeresen rossz tisztviselő,
szerencsétlensége önmagának,
s az illető községnek egyaránt.”

(Egy falusi notárius, 1872)

„Mi is tulajdonképpen a jegyző?
Tisztség, funkció, megbízatás,
állás vagy éppen "csak" hivatás? (...)
A jegyzői minőség nem tekinthető tisztán megbízatásnak.
(...) Az is teljesen biztos, hogy az Ötv. egyetlen egy
helyen sem nevezi a jegyzőt tisztségviselőnek.
Pusztán hivatalvezetőnek sem mondható,
mivel az Ötv. szabályainak értelmében a jegyzői
minőséghez párosul a polgármesteri hivatal
vezetése és nem pedig fordítva.
A jegyzői minőséget egyedül a Ktv. nevezi meg:
köztisztviselő.”

(Fogarasi József)

A dolgozat szerzője: **Deák Izabella**

(Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar,
jogász szak, nappali tagozat, IV. évfolyam)
dizabella@freemail.hu

Konzulens: **Dr. Kasza Péter Ferenc**

(Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Közigazgatási Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék,
egyetemi adjunktus)
kasza@juris.u-szeged.hu

A kiadvány borítóján
a szegedi jogi kar épülete látható száz évvel ezelőtt.

Deák Izabella:

**A jegyző
mint köztisztviselő**
– avagy
a jegyzői tisztség fejlődése,
út a köztisztviselői
életpálya felé

Dolgozatom témájaként a jegyzői tisztség kialakulását, fejlődését, a jegyző jogállását szeretném bemutatni. Szerintem a jegyző kérdése napjainkban nagyon aktuális: újra szabályozása és hatáskörreformok tekintetében.

Fejtegetésemben megpróbálom kimutatni, hogy a modern jegyzői tisztség elemei a távoli múltban gyökereznek. Egészen a XV. századig kell visszamennünk, hogy fellellessük e tisztség csíráit. Királyaink precíz szabályozásainak köszönhetően már egész korán körvonalazódtak a jegyző jogállásának legfontosabb elemei, amiket a modern jogfejlődés át is vett.

Ezt az évszázados töretlen fejlődési vonalat szakította meg majd 40 évre a tanácsrendszer, amikor is a jegyzőből a végrehajtó bizottság titkára (vb-titkár) lett. Ekkor átalakult a tisztség: leginkább a függési viszonyokat és a feladatok körét érintve. A szocialista tanácsrendszer válsága után bekövetkezett rendszerváltás meghozta az önkormányzati rendszert hazánk számára és a vb-titkárból újra jegyző lett.

Az önkormányzatiság korában folytatódhatott a jegyzői állás modern irányú fejlődése. Mára a jegyzők az önkormányzatok alappilléreivé váltak úgy, hogy napjaink jogfejlődése során is megtartják kialakulásuk kori speciális jellegüket.

A tisztség fejlődése után a jegyző mai jogállását, köztisztviselői minőségét mutatom be – hogy a jegyzők 2008-ra mivé is váltak. Ehhez azonban hozzátartozik a jegyzőket érő napi gyakorlati problémák bemutatása is – állandó konfliktusok, feladat- és hatásköri túlterheltség, hatáskörreformok, önkormányzati rendszer fejlesztése – mindezekre megoldási javaslatokat is hozok más szerzőktől, illetve jómagam is felvetem egy új önkormányzati modell kidolgozását...

A dolgozat tartalomjegyzéke:

I. A jegyzői tisztség kialakulása és fejlődése a tanácsrendszer létrejöttéig

1. A jegyzői tisztség a kezdetektől 1871-ig
2. A jegyző jogállása 1871-től az I. világháborúig
3. A jegyzői tisztség az I. világháborútól a tanácsrendszer létrejöttéig

II. A jegyzői tisztség változásai a tanácsrendszerben

1. A vb-titkárról általában
2. A vb-titkárral szemben felállított képesítési követelmények
3. A vb-titkár feladat- és hatásköre

III. A jegyzői tisztség a tanácsrendszerrel napjainkig

1. A jegyzői állás a rendszerváltástól 1994-ig
2. A jegyző helyzete 1994 és 2001 között
3. A jegyzői tisztség 2001-től napjainkig

A jegyzői illetmények alakulása (1992-2008)

Év	Illetménykategória (EF)	3000-nél kevesebb lakosú település jegyzője			3000-10000 lakosú település jegyzője			10000-100000 lakosú település jegyzője			Fővárosi kerületi jegyzője			Megyei jogú város jegyzője			Fővárosi jegyzője		
		Alap	FOKA	Összeg (EF)	Alap	FOKA	Összeg (EF)	Alap	FOKA	Összeg (EF)	Alap	FOKA	Összeg (EF)	Alap	FOKA	Összeg (EF)	Alap	FOKA	Összeg (EF)
1992	15000	3,5	nincs	52500	3,5	nincs	52500	3,5	nincs	52500	3,5	nincs	52500	3,5	nincs	52500	3,5	nincs	52500
1993	18000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000
1994	18000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000
1995	18000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000	3,5	nincs	63000
1996	20000	3,5	nincs	70000	3,5	nincs	70000	3,5	nincs	70000	3,5	nincs	70000	3,5	nincs	70000	3,5	nincs	70000
1997	23000	3,5	nincs	81800	3,5	nincs	81800	3,5	nincs	81800	3,5	nincs	81800	3,5	nincs	81800	3,5	nincs	81800
1998	26000	3,75	nincs	97500	4	nincs	104000	4,25	nincs	110500	4,5	nincs	117000	4,5	nincs	117000	5	nincs	130000
1999	26000	3,75	nincs	97500	4	nincs	104000	4,25	nincs	110500	4,5	nincs	117000	4,5	nincs	117000	5	nincs	130000
2000	28150	3,75	nincs	105563	4	nincs	112900	4,25	nincs	119400	4,5	nincs	126875	4,5	nincs	126875	5	nincs	140750
2001	30900	6,25	10%	119375	7,75	20%	208500	0	30%	317240	0,25	40%	353400	0,5	40%	389240	0,75	50%	401025
2002	33000	6,25	10%	124875	7,75	20%	208900	0	30%	318200	0,25	40%	361150	0,5	40%	397200	0,75	50%	413125
2003	33000	6,25	10%	124875	7,75	20%	208900	0	30%	318200	0,25	40%	361150	0,5	40%	397200	0,75	50%	413125
2004	33000	6,25	10%	124875	7,75	20%	208900	0	30%	318200	0,25	40%	361150	0,5	40%	397200	0,75	50%	413125
2005	35000	6,25	10%	140425	7,75	20%	225500	0	30%	344000	0,25	40%	404250	0,5	40%	440500	0,75	50%	458375
2006	36800	6,25	10%	153000	7,75	20%	242240	0	30%	362720	0,25	40%	425340	0,5	40%	467420	0,75	50%	482000
2007	36800	6,25	10%	153000	7,75	20%	242240	0	30%	362720	0,25	40%	425340	0,5	40%	467420	0,75	50%	482000
2008	38050	6,25	10%	160219	7,75	20%	250445	0	30%	401960	0,25	40%	444420	0,5	40%	489935	0,75	50%	507281